

РЕШЕНИЕ

№ 143

гр.***** 04.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЛОВЕЧ, VI СЪСТАВ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **НАТАЛИЯ С. РАЙКОВА**
АТАНАСОВА

при участието на секретаря **ИВАНКА СТ. ВЪЛЧЕВА**
като разгледа докладваното от **НАТАЛИЯ С. РАЙКОВА АТАНАСОВА**
Гражданско дело № 20234310100220 по описа за 2023 година

Обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл.50 от ЗЗД; чл.93 от ЗС, чл.59 от ЗЗД и чл.86, ал.1 от ЗЗД с посочена цена на иска – 2 300 лева.

Настоящият съдебен състав е сезиран с искова молба от Г. Д. Г. от гр.*****, действаща чрез пълномощника си адв.Х. С. против М. М. Х. от с.С.о, ***** , в която изтъква, че е собственик на Поземлен имот с идентификатор №69225.62.49 по кадастралната карта и регистри, одобрени със Заповед РД-18-31/22.06.2007 год. на Изпълнителния директор на АГКК, Последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащи поземления имот е от 30.06.2022 год. Адресът на поземления имот е с.С.о, местност „Валога“, с площ от 3 901 /три хиляди деветстотин и един/ квадратни метра. Трайно предназначение на територията земеделска, начин на трайно ползване - ОВОЩНА ГРАДИНА, категория на земята 4 /четвърта/. Собственик е по Договор с нотариална заверка на подписите №63, том 12, рег.№8658 от 27.12.2012 год. на Служба по вписванията. Предишен идентификатор - няма, номер по преходен план 062049, при съседи на ПИ №69225.62.51, №69225.62.48, №69225.62.47 и № 69225.62.50.

Пояснява, че на 08.07.2022 год., около обяд Кметският наместник на с.С.о, ***** видял стадо около 20-30 жи.т.ни, които са в овощната й градина в местността „Валога“, насадена с овощни дръвчета сливи „Стенлей“. По-късно, същият ден, около 16.00 часа прибирайки се от гр***** М. И. К. от с.С.о, ***** също видял стадо кози, около 20-30 броя, като той знаел, че градината е нейна, за което е направил снимков материал, след което й се обадил по телефона да я уведоми за случилото. Установено е, че собственик на козите е ответникът М. М. Х., с посочения в адресната част на исковата молба адрес.

На 26.07.2023 год., във връзка подадена от нея жалба вх.№94-00-2153/11.07.2022 год., служители на ***** извършили проверка в присъствието на Кметския наместник на с.С.о, ***** , като установили, че в посочения по-горе имот са засадени 121 броя дръвчета сливи „Стенлей“, около 85% от насажденията са увредени, а 40 броя са напълно унищожени и изсъхнали, след влизане на жи.т.ните, собственост на ответника. Поради факта, че овощната градина е заградена от трите страни, а четвъртата страна има асфалтов път, за което е подала молба вх.№2086-5/23.06.2022 год. на ***** , да получи съответното разрешение да има право да загради и тази част, но въпреки усилията й да огради имота от всички страни, събитията с влизане на козите на е станало на 08.07.2022 год.

С цел уреждане по доброволен начин на взаимоотношенията между страните, на 16.11.2022 год.

отправила, чрез адвокат, поканя до ответника за доброволно уреждане на случилото се, но не получила разбиране, а само отправени обиди и клевети към адвоката ѝ, за което ще му свидетелства и това ще е предмет на друго дело.

Въз основа на нанесените ѝ вреди от ЖИ.тните на нейния имот заявява, че е получила следните вреди : изваждане на напълно изсъхнали обобщено 50 броя овощни дръвчета сливи „Стенлей“, закупени по 7.00 лв., общо 350 лв., труд за оране дисковане, маркиране на дупките за засаждане 50 дупки с другите манипулации 50 броя дупки по 3.00 лв., общо 150 лв., засаждане и поливане 250 лв., транспорт за закупуване на дръвчетата до градината в с.С.о, ***** 50 лв., повторно окопаване и поливане на новозасадените дръвчета 150 лв., обработване с препарати останалите засегнати дръвчета, които въпреки, че растежа ще им се забави, същите са обработени с маска, напръскване и други според напътствията на агроном 28 дръвчета разход в размер на 150 лв., пропуснати ползи от добиване на продукция на ново засадените и другите, които ще забавят растежа си за период от 2 години, ще върнат назад добива на продукция минимум 2 години общо 1 000 кг по 1.00 лв. в общ размер на сумата 1 000 лв.

Предвид изложените съображения за нея се поражда правен интерес да сезира съда със следния петитум : Моли да бъдат призовани с ответника на съд и след като докаже твърденията си, да осъди ответника М. М. Х., с адрес : с.С.о, *****, ул.***** да ѝ заплати сумата в размер на 1 100 /хиляда и сто/ лв. за унищожени напълно овощни дръвчета сливи „Стенлей“ и за допълнително обработени с препарати 28 броя овощни дръвчета сливи „Стенлей“ засегнати; Пропуснати ползи в размер на 1 000 /хиляда/ лв., както и разход за доброволна поканя в размер на 150 лв.

Общо дължимите разходи са в размер на 2 250 /две хиляди двеста и петдесет/ лв., както и сумата в размер на 50 лв. законна лихва върху горепосочената сума, считано от датата на увреждането -08.07.2022 год. до датата на подаване на исковата молба, както и законната лихва от дата на подаване на исковата молба до окончателното им изплащане.

В законният срок по чл.131, ал.1 от ГПК е представен отговор на исковата молба от ответника, в който изразява становище, че предявеният против него иск е допустим, но по същество - неоснователен. Според него има пълно несъответствие между изложеното в исковата молба като основание за цената на иска, обстоятелствената част и петитума на исковата претенция. В исковата молба се обсъждат доказателства, които не са приложени към нея, както и дейности, свързани с отглеждането на овощните дръвчета, които не са извършвани досежно намиращите се дръвчета в овощната градина на ищцата. Твърди, че фактите във връзка със станалия на 08.07.2022 год. инцидент не са пресъздадени в обстоятелствената част на исковата молба обективно и вярно. Намира за невярно твърдението, че както около обяд на 08.07.2022 год., така и около 16:00 часа на същия ден е влизало стадото му от кози в овощната градина на ищцата. В отговора подробно излага каква е истината и какво точно се е случило. Не е вярно твърдението в обстоятелствената част на исковата молба, че от 121 броя дръвчета 85% са увредени, а 40 броя са напълно унищожени. Според ищцовата страна тези вреди са установени от проверка, извършена от служители на *****, но към исковата молба не е приложен нито протокол от проверката, нито заповед за назначаване на комисия от служители на Общината, които да извършат проверка с определена задача. Почти всички приложени към исковата молба доказателства са неотнормими към инцидента, а част от тях и неясни. Според него реалните вреди, които Г. Г. е претърпяла в резултат на инцидента с ЖИ.тните са на стойност не повече от 300 лева и смята, че тя нямало да претърпи тези вреди, ако не е подменила наранените дръвчета, които поникнали отново. Те били на няколко месеца от засаждането им и понеже вече били добре вкоренени не се знаело дали нямало да плододават като другите и по-добре от новонасадените. Реално след подмяната им, която станала по инициатива на ищцата, се забавяло плододаването им с не повече от една година. Във връзка с изложеното предлага на ищцата да ѝ заплати 300 лева от стореното от ЖИ.тните му в овощната ѝ градина и да приключат спора със споразумение. В случай, че тя не приеме предложението му, то моли съда да се съберат поисканите от него доказателства, а неотнормимите към спора и неясни писмени доказателства да не се приемат.

В хода на процеса ищцата, редовно призована, се явява лично и с пълномощника си адв.*****, като последният от името на доверителката си поддържа исковата молба така, както е предявена. Моли съда да я уважи до пълния претендиран размер на сумите, тъй като същата е доказана по безпорен и категоричен начин, видно от приобщените по делото писмени и гласни доказателства. Претендира за заплащане и на сторените по делото разноси. подробно съображенията си излага в писмени бележки.

Ответникът, редовно призован, се явява лично и с процесуалния си представител адв.С., която от името на

доверителя си поддържа отговора на исковата молба и моли съда да постанови решение, с което да отхвърли исковата претенция, ведно с всички законови последици, като присъди на доверителя й направените съдебно-деловодни разноски. Счита, че в хода на делото не се е разбрало за какъв брой дръвчета е претенцията на ищцата, започва се както е отбелязало вещото лице ветеринарен лекар с една особена бройка, която е конкретизирана, че е с проценти, а впоследствие се претендират 50 броя, после 45 бройки. Според адв.С. и до настоящият момент претенцията на ищцата не е уточнена по размер. Основен аргумент, на който ищцата се базира е протокола, изготвен от *****, непосредствено след увреждането, но счита, че в тази комисия не са участвали професионалисти, а служители, чиновници на Общината и както се е разбрало от допуснатата съдебно-ветеринарна експертиза, те не са могли да разграничат кое увреждане е от коза, кое увреждане е от машина, кое от заек или други гризачи, кое от птици и т.н. Моли съда при постановяване на решението си да даде вяра на заключението по съдебно-ветеринарна експертиза, от което се установява, че със сигурност две дръвчета са увредени от кози. Съмнителна е повредата на други 6 дръвчета и точно са отбелязани колко са от зайци, мишки, механични увреждания, от птици, колко са посадените дръвчета от 2023 год., от което следва, че не са увредени от кози и колко са дръвчетата без повреда. Акцентира на това, че агрономическата експертиза е направена през м.юни 2023 год., а не непосредствено след увреждане на дръвчетата, а вече са новозасадени 18 на брой дръвчета и по каква причина са засадени, а и ищцата да твърди, че са увредени от кози, това нейно твърдение е недоказуемо в настоящия исков процес. Освен това изтъква, че градината на ищцата не е била заградена откъм пътя и да навежда твърдения, че затова е трябвало специално разрешение, за да се ограда нивата, това е необосновано и несериозно.

В съответствие с изготвената комплексна съдебно-агроикономическа експертиза, ако съдът счита, че действително козите на нейния доверител са увредили дръвчетата на ищцата, то са не повече от 8 бройки така, както са посочени повредите в заключителната част на съдебно-ветеринарната експертиза. Счита, че в този размер иска на ищцата е основателен и доказан, въпреки, че за нея като адвокат на ответника, иска е доказан благодарение на това, че сам доверителят й си е признал, че козите му са влезли в овощната градина за кратко време, а не закона, че е доказано по делото, включително от назначената експертиза, защото така, както е била разградена овощната градина, ако отвеникът не си е признал, че е имало увредени дръвчета от неговите кози, не знае как щеше да бъде доказан този иск за тези 8 бройки. Моли съда да постанови решение в този смисъл. При условие, че съдът отхвърли иска или го уважи частично, моли да присъди на доверителя й направените по делото разноски.

Първоинстанционният съд като прецени събраните по делото писмени и гласни доказателства, както и доводите на страните и процесуалните им представители, поотделно и в тяхната съвкупност, взаимна връзка и обусловеност, по вътрешно убеждение, на основание чл.12 от ГПК, и съобразно нормативните актове, регламентиращи процесните отношения, приема за установени следните факти :

Страните не спорят, а и това се установява от представения като доказателство с исковата молба Договор за доброволна делба на съсобствени недвижими имоти – земеделски земи Акт №139, том XI, рег. №9189/27.12.2012 год., вписан в СВ-гр.Ловеч с вх.№8658, том 12, дело №3945, с нотариална заверка на подписите на ***** – Нотариус в район РС-гр.Ловеч с рег.№565 на НК, че е сключен Договор за доброволна делба между наследниците на *****, б.ж. на с.С.о, *****, по силата на който ищцата по делото Г. Д. Г. е получила в реален дял и е станала изключителен собственик на : Поземлен имот с идентификатор №69225.62.49 в землището на с.С.о, *****, *****, по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед РД-18-31/22.06.2007 год. на Изпълнителния директор на АГКК, в местност „Валога“, с площ 3 901 кв.м., с предназначение на територията - земеделска, начин на трайно ползване - нива, при граници и съседи : 69225.62.51; 69225.62.48; 69225.62.47; 69225.62.50.

За цитирания по-горе имот е приложена и скица на Поземлен имот №15-725068/30.06.2022 год. на СГКК-гр***** в която като начин на трайно ползване е посочено – овощна градина и в която скица като собственик по данни от КРНИ е записана Г. Д. Г..

Установява се, че въз основа на Заповед №РД-07-09/20.04.2022 год. на Началник ОСЗ-гр***** на основание чл.78а, ал.2 от ППЗСПЗЗ и постъпило заявление вх.№ПО-21-484/12.07.2021 год. от Г. Д. Г., с адрес : гр.***** , относно промяна начина на трайно ползване на имот в землището на с.С.о е назначена комисия в състав : ***** мл.експерт в ОСЗ***** ***** Д. – мл.експерт в ОСЗ-гр.Ловеч и инж.***** – правоспособно

лице, със задача да извърши проверка на място на имот с №69225.62.49, землище на с.С.о и установи начина на трайно ползване на същите. За работата на комисията е посочено, че следва да се състави протокол.

Въз основа на цитираната по-горе Заповед на 21.04.2022 год. е изготвен Протокол за промяна на начина на трайно ползване на имот №69225.62.49 - нива с площ 3,901 дка, местност „Валога“, землище на с.С.о, която е извършила проверка на място за установяване начина на трайно ползване на имот с №69225.62.49, землище на с.С.о, като след направената проверка комисията е констатирила, че към датата на проверката начина на трайно ползване на въпросния имот е променен от нива на овощна градина.

За процесният поземлен имот, чиито статут е променен от нива на овощна градина ищцата по делото е подала до Министерство на земеделието, храните и горите анкетна карта за регистрация на земеделски стопанин с посочена основна култура – сливи със засети/засадени площи 1,3998 (ха) за текущата стопанска година 2022/2023 год.

На името на ищцата е издадено разрешително №72/15.07.2022 год. от Кмета на Община-гр.***** с което ѝ е разрешено да почисти от дървета и храстова растителност, затрудняваща ползването на поземления имот по трайно предназначение на територията : земеделска и начин на трайно ползване : овощна градина, при спазване условията на Националните стандарти и поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние. Посочено е действията да бъдат извършени в поземлен имот с идентификатор 69225.62.49 по КККР на с.С.о, местност „Валога“, с площ от 3 901 кв.м., начин на трайно ползване : овощна градина, при граници : 69225.62.51; 69225.62.48; 69225.62.47; 69225.62.50. Дървесните видове и кубатура в пл.м3, съгласно сортиментните ведомости е посочено, че е един и 0.5 пл.м.3 дърва и 0.5 пл.м. вършина.

Като доказателство по делото е представено писмо изх.№94-00-2153-1 от 28.07.2022 год. на Кмета на ***** , в което във връзка с подадена жалба с вх.№94-00-2153/11.07.2022 год., относно влезли около 70 броя кози в поземлен имот с идентификатор 69225.62.49 по кадастралната карта на с.С.о, Община***** местност „Валога“, с площ от 3 901 кв.м., начин на трайно ползване : овощна градина, уведомява Г. Д. Г., че на 26.07.2022 год. служители от Община Ловеч са извършили проверка на място в горепосочения имот, в присъствието на ***** – Кметски наместник на с.С.о и в нейно присъствие. Съставен е констативен протокол. Комисията е установила, че овощната градина се състои от 121 броя дръвчета сливи „Стенлей“. Около 85% от насаждението е увредено, 40 броя дръвчета са напълно изсъхнали след влизане на кози в имота. Градината е оградена от три страни. Страната към асфалтовия път гр.***** не е оградена. Няма поставени на стеблата на дръвчетата предпазни мрежи. Комисията е съставила протокол за предупреждение на М. ***** Х. с постоянен адрес : с.С.о, ул.“*****а това, че на 08.07.2022 год., около 14,30 часа в поземлен имот с идентификатор 69225.62.49, НТП овощна градина е изпуснал около 70 броя кози, с което нарушава чл.5, т.10 от Наредба №1 за опазване и поддържане на обществения ред, общественото имущество и природата на Община Ловеч.

Към доказателствения материал по делото е приобщено и копие на фактура №1/01.11.2022 год., от което е видно, че ищцата Г. Д. Г. е закупила от ЕТ“Веска Дашкова“-гр.Червен бряг следната стока : сливи „Стенлей“, 50 на брой с единична цена 7,00 лв. или общата стойност на закупената от нея стока възлиза на 350 лв.

На 16.11.2022 год. ищцата Г. Д. Г. е изпратила до ответника М. М. Х. доброволна покана – уведомление, в която го е приканила в срок от 14 дни от датата на получаване на настоящата покана да ѝ заплати сумата 1 950 лева, за това, че на 08.07.2022 год., около 14,30 часа е изпуснал 70 броя негови жи.тни /кози/ в поземлен имот с идентификатор №69225.62.49, с предназначение овощна градина, собственост на ищцата, с което е нарушил чл.50 от ЗЗД. Изрично в поканата е посочено, че след изтичане на горния срок, ако М. М. Х. не предприеме никакво решение, ищцата ще счита, че той не желае по доброволен път да уредят отношенията си и ще бъде принудена да потърси правата си по съдебен ред, което ще бъде съпроводено с допълнителни разходи. Тази доброволна покана - уведомление е изпратена на М. М. Х. по пощата с известие за доставяне и получена лично от него на 28.11.2022 год., видно от известието за доставяне, приложено като доказателство по делото.

За изпращането на доброволната покана-уведомление ищцата е направила и разходи в размер на сумата 150 лева, видно от Договор за правна защита и съдействие №0096580/16.11.2022 год., заплащайки ги като договорно възнаграждение за оказаната ѝ правна защита и съдействие от нейния пълномощник адв.Х. С..

За изясняване на казуса от фактическа страна е допуснато назначаването на комплексна съдебно-агро-икономическа експертиза с вещи лица Н. Р. /икономист/ и М. Й.а /агроном/, от която се разбира, че при извършено от тях посещение на място на 23.05.2023 год. в овощната градина на ищцата Г. Г., намираща се в

землището на с.С.о, *****, поземлен имот с идентификатор 69225.62.49, местност „Валога“, площ 3 901 кв.м., намиращ се на главния път гр.Ловеч-с.С.о, след оглед на овощните дървета, са установили, че общият брой на овощните дръвчета в имота е 121 броя, сливи сорт „Стенлей“, от които 45 броя са увредени, 34 броя са новозасадени дървета, на мястото на напълно унищожените. Увреждането на 45-те броя дръвчета се състои в нараняване на кората на стъблото. Напълно унищожените овощни дръвчета от ЖИ.тни са 34 броя, като за тяхното възстановяване са направени следните разходи : закупуване на посадъчен материал – 34 бр. по 7,00 лв. – 238,00 лв.; изкопаване на дупки – 34 бр. по 5,00 лв. – 170,00 лв.; обработка на почвата/окопаване около дървото и косене на междуредието – 400,00 лв.; торене /за всяка дупка оборски и комбиниран тор – 80,00/ и растителна защита и смазка – 34 по 5,00 лв. – 250,00 лв. Експертите са посочили, че след засаждане на дърветата започва младенчески период, траещ 5 години, като след 5-тата година се достига период на плододаване. За присадените 34 бройки периодът на плододаване е забавен с 1 година.

Засегнатите дръвчета в градината след влизането на ЖИ.тните, но с възможност да бъдат възстановени са 45 броя. Две години са необходими като период от време за възстановяването им. Ищцата е използвала Еко овощарска смазка „Bros“ за обработване на увредените части от стъблата на дръвчетата /4 опаковки смазка ПО 350 гр. по 8,00 лв. – 32,00 лв./ . Средният добив от сливи „Стенлей“ в период на плододаване - 900 кг/дка при средна цена на едро през 2022 год. – 0,60 лв. Добив от 24 броя дръвчета, които обхващат 1 дка площ – 900 кг по 0,60 – 540,00 лв.

Според вещите лица има съществена разлика в растежа в новозасадените и старите дръвчета, която се състои в това, че старите дървета имат развита по-силна корона, която е добре облистена. Новозасадените дървета нямат все още обособена корона и са по-назад с развитието си. Ако са оставени наранените дръвчета е щяло да има съществена разлика между тях и ненаранените, като по мнението на експертите не е възможно възстановяването на наранено дърво по този начин да достигне в плододаването си нормално засадено дърво. След 5 години изтича младенческият период на сливи „Стенлей“ и започва плододаващия период. Дръвчетата са засадени на 13.03.2022 год., като 5-годишният младенчески период изтича през 2026 година. През 2027 година започва пълноцено плододаване и добив на продукцията през есента. Плододаването на новозасадените 34 броя сливи „Стенлей“ ще започне през 2028 год. За тях собственика ще получи доходи 1 година по-късно, т.е. пропуснатите ползи ще бъдат в размер на 540,00 лв. при положение, че цената на килограм остане 0,60 лв.

Видно от допълнителното заключение на вещите лица Н. Р. /икономист/ и М. Й.а /агроном/ по комплексна съдебно-агро-икономическа експертиза е, че засегнатите дръвчета в градината на ищцата след влизането на ЖИ.тните, но с възможност да бъдат възстановени са 45 броя. Две години са необходими като период от време за възстановяването им. Общият размер на допълнителните разходи за възстановяване на тези 45 броя дръвчета /1 058,00+32,00/ - 1 090,00 лв. Средният добив от сливи „Стенлей“ в период на плододаване – 1 000 кг/дка при средна цена на едро през 2022 год. – 0,60 лв., при прогнозна цена за 2027 год. – 0,90 лв. Добив от 34 броя дръвчета, обхващащи 1 дка площ – 1 000 кг по 0,90 лв.=900,00 лв., т.е. направените допълнителни разходи от ищцата са 1 090,00 лв.; пропуснати ползи от 34 броя дръвчета – 900,00 лв.; пропуснати ползи от 45 броя дръвчета – 300,00 лв. или общо сума в размер на 2 290,00 лв.

Съдът по молба на пълномощника на ответника е допуснал назначаването и на съдебно-ветеринарна експертиза с вещо лице Д-р И. В., който е имал за задача да отговори на въпроса дали 45 броя дръвчета са увредени от ЖИ.тни – кози или по друг начин, от други вещи. Ако има такива, които са увредени от кози и други, които са увредени от други вещи да посочи бройките им?

В отговор на така поставения въпрос вещото лице Д-р И. В. е извършил оглед на 09.02.2024 год. на Поземлен имот 69225.62.49, находящ се в землището на с.С.о, ***** в присъствието на двете страни, при който е дошла Марияна Стоева – личен агроном на ищцата. Същата орязала короните на всички сливи дръвчета, като скъсила и премахнала $\frac{3}{4}$ от дължината на скелетните клони и водачите на дръвчетата /изключително ниска резитба, с която се забавя плододаването на дръвчетата/. Вещото лице я запитало има ли заболяване, при което тя отговорила в присъствието на двете страни, че под кората дръвчетата имат акари, след което бързо се отдалечила. Експертът е извършил оглед на всяко дърво по искане на двете страни, за това общият брой дръвчета – 65 броя е повече от определения в задачата – 45 броя. В заключителната си част експерта е посочил, че от коза са повредени общо 2 броя дръвчета - №4 и №46. Предвид извършени резитби на дръвчетата, голямата давност от повредите и извършения от него оглед, без да може еднозначно за заключи – съмнителни за повреда от коза са дръвчета №1,

№3, №18, №19, №29, №31 или общо 6 броя. От зайци, мишки, механични повреди при почвената обработка, подкорови дървестни вредители, температурни влияния дръвчета с №15, 16, 17, 22, 27, 30, 33, 37, 41, 42, 43, 44, 45, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 64, 65 или общо 27 броя. Новозасадените дръвчета през 2023 год. с увреждания, извършен оглед по искане на ответника дръвчета с №2, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 32, 34, 35, 36, 63 са общо 18 броя, а без повреди са дръвчета с №6, 12, 13, 14, 28, 38, 39, 40, 47, 48, 55, 59 или общо 12 броя.

По делото са събраните и гласни доказателства като от показанията на св.*****, който познава страните по делото, се разбира, че ищцата се е обадила на телефон 112, затова, че дръвчетата ѝ в м. "Валога" са изядени. Той е очевидец на това, което се е случило, но когато ищцата се обадила, той не е отишъл, а отишъл на място на следващия ден и пътувайки за гр.Ловеч видял там нагоре, че има кози. На следващия ден, когато дошла комисията той отишъл там, тъй като бил извикан. Комисията извършила преброяване на дръвчетата. Отивайки на място видял, че доста от дръвчетата са изядени от кози, а тези дръвчета, които са с по-дебели стъбла са и обелени отдолу. Дошла и комисия от гр.Ловеч като и той присъствал на нея. Свидетелят поясни, че не е запознат с това дали ищцата е засадила други дръвчета. В момента мястото, представляващо овощна градина е заградено. Свидетелят подчерта, че овощната градина е млада, но не може да каже кога е създадена. Градината е засадена със сливи, като е оградена, но единствено на долния ѝ край не е имало ограда. След като е минала комисията и е очистено, чак тогава е оградено. Отдолу откъм пътя, където е пътя гр.***** не е изчистено и това е причината да не е оградено. Землемерите са минали отгоре и това свидетелят го знае от Г.. Именно те са ѝ дали там реперните точки за ограждане. Описа, че там отдолу е канавка, обрасло е с храсти и дървета. Свидетелят заяви, че няма преки наблюдения от овощната градина на ищцата преди да влязат козите.

В показанията си дадени пред съда св.***** подчерта, че познава страните по делото. Инцидентът се е случил през лятото на 2022 год. ***** ги извикал нея и синът ѝ да отидат до ищцата, за да поговори с нея, да ѝ помогне и с какво да я обезщети. Описа ответника като кротък човек, като по мнението ѝ страните могат да се разберат. Свидетелката уточни, че не знае кога точно е насадена овощната градина на ищцата. Ответникът предложил да отидат заедно, за да се види колко дръвчета са унищожени или наранени, но Г. отказала да дойде с тях. Посочи, че когато отишли при ищцата тя била сърдита, обидена и не провела нормален разговор. Отишли в градината на 25.01.2023 год., като вече били изкоренени 23 броя дръвчета, те ги изброили. Тези, които доколкото знае са твърди били много повече, а тези, които били по-навътре от оградата, те били изсъхнали, но не били изкоренени. Те заобиколили отвсякъде, за да видят, но дръвчетата били просто изсъхнали, нямало увреждане по тях, нито на кората, нито на височината. Преброили изкоренените дръвчета, които били 23 броя. През лятото на 2022 год. свидетелката знае, че не е имало ограда на пътя гр.*****. Лично тя била изненадана, че има такава градина там и че не е оградена. Към пътя нямало ограда. Свидетелката изтъкна, че ***** си е признал, че това са негови ЖИ.тни, които са влезли в градината на ищцата. Това, което знае е, че ответникът изкарва овцете и козите си в следобедните часове, след 15:00-16:00 часа през лятото. Свидетел е на това, тъй като с него са съседни и често му помагат при извеждането на ЖИ.тните.

Свидетелят ***** е син на св.***** и поясни, че живеят постоянно в с.С.о, ***** , в съседство с ***** . Ответникът изкарвал ЖИ.тните следобед, а през лятото – в късните часове, следобед. Свидетелят подчерта, че той и майка му помагат на ***** да си изкарва ЖИ.тните. Знае, че през лятото на 2022 год. е станало увреждането на дръвчетата на ищцата, но точната дата не си спомня. Лично той е виждал, че нямало ограда на пътя и това било напълно нормално да се случи. Ходили в овощната градина на 25.01.2023 год., снимали и видели 23 броя извадени дръвчета. Отишли при Г. Г. и я помолили да отидат заедно, за да видят какво има като увреждане. Лично той старателно преброил дръвчетата и видял, че са 23 броя. Имало извадени дръвчета. Според него 7 лв. е на едно дръвче като сума. След като изброили дръвчетата отново отишли при Г. Г., но тя не искала да ѝ помогнат с нещо и не искала да им съдейства. Дръвчетата били малко повече от половин метър. Не е обърнал внимание за вида на насаждението. По думите му дръвчетата в градината не са били в период на плододаване, защото били малки. По този път минава почти всеки ден и кара колело с двигател, тъй като често ходи до гр.Ловеч. През лятото на 2022 год. не е имало ограда по пътя гр.***** и на него му е правело впечатление това, че има ЖИ.тни на село, а там има овощна градина, която не е оградена. Овощната градина на ищцата се намира сред голям селскостопански блок. Практика било там да се изкарват ЖИ.тните на този блок, след като се прибере реколтата и там е виждал постоянно глигани. Според него, ако там не е заградено има дивни ЖИ.тни, които могат да нанесат много щети. Имало и друг човек с кози, които били по-малко на брой, но и той си ги пасял там. Имало и друг човек, който

гледал крави и си ги пасял от другата страна на пътя.

Свидетелят М. К., който е втори братовчед на ответника и чиито показания съдът преценява с оглед на всички други данни по делото, като се има предвид възможната тяхна заинтересованост, на основание чл.172 от ГПК, уточни, че пътувайки от гр.Ловеч за с.С.о градината на Г. Г. се намира на самия път, като той ѝ обработва градината там с нейния трактор и просто погледнал и видял там козите. Това се случило през м.юни или м.юли 2023 год. Той обработва градината и е помагал за засяването на дръвчетата. Всеизвестно било, че козите са на неговия братовчед и ответник по делото. В селото и друг човек гледал кози, но свидетелят бил сигурен, че козите не са негови, а на ответника. На другия ден дошла полиция, кварталния, който го извикал, защото той подал сигнала и той се обадил на Г. Г., че козите са в градината ѝ. Затова него извикал кварталния да му даде сведения и присъствал в това си качество. Дал на кварталния снимков материал, защото снимал козите с телефона си. Свидетелят не може точно да каже колко дръвчета са унищожени, но има над 50 на 100 унищожени. Той помагал на ищцата и участвал в засаждането и закупуването на слИ.вите дръвчета. Ходили в гр.Червен бряг да ги вземат, сега помага в обработката на земята ѝ. Взели 50 броя дръвчета за засаждане. В другата градина били от друго място закупени. Свидетелят спомена, че има разлика, тъй като при новозасадените дръвчета си личи, а тези които са наранени и изкършени тяхното възстановяване си личало, че не е добро.

По обективно и субективно кумулативно съединения осъдителен иск с правно основание чл.50 от ЗЗД.

При наличието на така описаната фактическа обстановка съдът приема, че квалификацията на спорното право се определя според твърденията и исканията, въведени в процеса по надлежния процесуален ред. В случая съобразявайки исковата молба, заведена с вх.№1477/15.02.2023 год. в РС-гр***** намира, че е сезиран с облигационна искова претенция за непозволено увреждане с правно основание чл.50, изр.2 от ЗЗД за обезвреда на имуществени вреди, причинени от ЖИ.тно, която претенция е допустима, като предявена по правилата за общата местна подсъдност по постоянният адрес на ответника, на основание чл.105 от ГПК.

За да бъде уважен такъв иск, ищцата Г. Д. Г. следва да установи в хода на иския процес при условията на пълно и главно доказване следните предпоставки : че именно тя е собственик на овощната градина, находяща се в землището на с.С.о, ***** , с площ 3 901 кв.м., да докаже, че са настъпили вреди в имота ѝ и то причинени от ЖИ.тни, собственост на лицето, от което се търси отговорност или са се намирали под негов надзор, вида и обема на настъпилите от увреждането имуществени вреди и причинната връзка между вредите и пораженията, нанесени от ЖИ.тните на ответника в нейния имот.

В конкретният казус се доказва безспорно, че ищцата е собственик на Поземлен имот с идентификатор №69225.62.49 в м.“Валого“ с площ 3 901 кв.м., с предназначение на територията – земеделска, начин на трайно ползване – нива, чрез представения от нея Договор за доброволна делба на съсобствени недвижими имоти – земеделски земи Акт №139, том XI, рег.№9189/27.12.2012 год., вписан в СВ-гр.Ловеч с вх.№8658, том 12, дело №3945, с нотариална заверка на подписите на ***** – Нотариус в район РС-гр.Ловеч с рег.№565 на НК, като този имот е променен от нива на овощна градина, видно от Протокол за промяна на начина на трайно ползване на имот №69225.62.49 с дата 21.04.2022 год. на ОС3-гр.Ловеч.

Доказа се и твърдението на ищцата, че в собствения ѝ поземлен имот са настъпили вреди, причинени от ЖИ.тни – кози, намирали се под надзора на ответника по делото. Този факт се доказва не само от събраните в хода на исковото производство писмени доказателства – писмо изх.№94-00-2153-1/28.07.2022 год. на Кмета на Община***** от което се разбира, че е съставен протокол за предупреждение на М. Х. от с.С.о, ул.“*****а това, че на 08.07.2022 год., около 14,30 часа в Поземлен имот с идентификатор 69225.62.49, НТП, овощна градина е изпуснал около 70 броя кози, с което е нарушил чл.5, т.10 от Наредба №1 за опазване и поддържане на обществения ред, общественото имущество и природата на Община***** но и от ангажираните по делото гласни доказателства - показанията на св.*****, която живее в съседство с ответника в с.С.о, знае, че той отглежда ЖИ.тни и времето, в което ги изкарва на паша и която бе категорична в показанията си, че : „***** предложи да отидем заедно, за да се види колко дръвчета са унищожени евентуално или наранени, тя отказа да дойде с нас Г.“ , както и показанията на св.М. К., който обработва овощната градина на ищцата и е бил с нея при закупуването и засаждането на дръвчетата и дори да има родствена връзка с ответника /втори братовчеди са/ не отрече пред съда, че е всеизвестен факт, че козите са на М. Х.. Съдът кредитира с доверие показанията на тези двама свидетели като непротИ.речиви, обосновани и кореспондиращи напълно със събрания по делото

доказателствен материал.

Според съда налице е причинна връзка между вредите, пораженията, нанесени от ЖИ.тните на ответника в поземления имот, собственост на ищцата.

Спорен по делото е въпроса какъв е вида и обема на настъпилите от увреждането имуществени вреди по иска с правна квалификация чл.50, изр.2 от ЗЗД.

В хода на процеса ищцата, чрез пълномощника си се позовава на писмо изх.№94-00-2153-1/28.07.2022 год. на Кмета на ***** относно извършената от комисия проверка в поземления ѝ имот, която е установила, че овощната ѝ градина се състои от 121 броя дръвчета сливи „Стенлей“, като около 85% от насажденията са увредени, 40 броя са напълно изсъхнали, след влизането на кози в имота. Съдът по искане на пълномощника на ответника е открил производство по оспорване истинността и съдържанието на цитираното по-горе писмо на Кмета на ***** по реда на чл.193, ал.1 от ГПК, указвайки, че тежестта на доказване неистинността на оспорения документ, който не носи подписа на страната, която го оспорва пада върху страната, която го е представила по делото, т.е. на ищцата. Дори и да е съставен непосредствено след настъпилата вреда в имота на ищцата, от комисия, включваща мл.експерти в ОСЗ***** която комисия е назначена от надлежен орган, съдът приема, че съдържанието на така оспореното писмо, в частта относно описанието на увредените сливи дръвчета бе категорично оборена в настоящото исково производство. Налага се извода, съобразно допуснатата и назначена при условията на чл.195, ал.1 от ГПК комплексна съдебно-агро-икономическа експертиза, че напълно унищожените овощни дръвчета от ЖИ.тни са 34 броя, като средният добив от сливи „Стенлей“ в период на плододане – 900 кг/дка при средна цена на едро през 2022 год. – 0,60 лв., а добивът от 34 броя дръвчета, които обхващат 1 дка площ – 900 кг по 0,60 лв. е изчислен, че е в размер на сумата 540 лв., както и заключителната част на съдебно-ветеринарната експертиза на вещото лице Д-р И. В., описващо видовете повреди, че от коза са общо 2 броя дръвчета №4 и №46 и съмнителни за повреда от коза са дръвчета №1, 3, 18, 19, 29, 31 общо 6 броя, като последната експертиза дава основание на съда да приеме, че категоричният брой на увредените от кози дръвчета в овощната градина на ищцата е общо 8 броя. Изхождайки от изчисленията на вещите лица по комплексната съдебно-агро-икономическа експертиза на въпрос №1 затова какви разходи на направени за възстановяване на овощните дръвчета, като те са изчислени при 34 броя, а съдът приема, че общият им брой е 8, счита, че сумата, която ответникът трябва да заплати на ищцата е в размер на 536 лева /закупуване на посадачен материал 8 бр. по 7,00 лв.= 56 лв.; изкопаване на дупки – 8 бр. по 5,00 лв.=40 лв., обработка на почвата/окопаване около дървото и косене на междуредието, торене за всяка дупка оборски и комбиниран тор – 400 лв. и растителна защита и смазка 8 бр. по 5,00 лв.=40 лв./, а за сумата 564 лева, представляваща разликата до пълния претендиран размер на сумата от 1 100 лева този обективно кумулативно съединен иск следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

По обективно кумулативно предявления иск с право основание чл.93 от ЗС и чл.59 от ЗЗД в размер на сумата 1 000 лева.

Ищцата с този иск претендира да ѝ бъдат присъдени пропуснати ползи, като исквата ѝ претенция се основава на извъндоговорно основание – иск по чл.59 от ЗЗД.

Съдът при разпределение на доказателствената тежест в процеса с Протоколно определение №307/27.04.2023 год. е указал на ищцата какви елементи от фактическия състав на неоснователното обогатяване трябва да докаже.

В задължителната и трайно установена практика на ВС и ВКС /ППВС №1/1979 год., Решение №190/12.12.2017 год. по т.д.№512/2017 год., I т.о.; Решение 067/05.04.2016 год. по гр.дело №4147/2015 год., IV г.о.; Решение №190/12.12.2017 год. по т.д.№512/2017 год., I т.о.; Решение №88/28.08.2017 год. по т.д.№834/2016 год., II т.о.; Решение №262/22.02.2013 год. по гр.дело №1480/2011 год., III г.о.; Решение №73/07.06.2017 год. по гр.дело №3034/2016 год., III г.о. на ВКС се приема, че когато липсва друга възможност за правна защита, а е увеличено без основание имуществото на едно лице за сметка на имуществото на друго лице, обедняването разполага с иска по чл.59 от ЗЗД. Връзката между обогатяването и обедняването е винаги конкретна, подлежи на установяване във всеки отделен случай, като следва да се изясни дали обедняването на ищеца и обогатяването на ответника произтичат от един общ факт или от обща група факти /т.1 и т.5 от ППВС №1/1979 год./. В тежест на ищеца по иска с правно основание чл.59, ал.1 от ЗЗД е да докаже както своето обедняване, така и обогатяването на ответника, също и общите факти, от които произтичат обедняването и обогатяването – връзката между тях.

След цялостен анализ на събраните по делото писмени и гласни доказателства съдът приема за безспорно установено, че действително е налице имуществено разместване в патримониума на страните, в резултат на което ответникът се е обогатил за сметка на ищцата, налице е и връзка между обедняването на ищцата и обогатяването на ответника, тъй като видно е, че именно ЖИ.тните на М. М. Х., чийто собственик е той са причинили вреди в имота, собственост на ищцата Г. Д. Г., за което си е признал и самият той и е правил опити за постигане на спогодба с нея и извънсъдебно уреждане на отношенията им /показанията на св.*****/.

В изготвената комплексна съдебно-агро-икономическа експертиза експертите са изчислили, че плододаването на новозасадените 23 броя сливи „Стенлей“ ще започне през 2008 год., като за тях собственика ще получи доходи една година по-късно, т.е. пропуснатите ползи ще бъдат в размер на 540 лв. при положение, че цената на килограм остане 0,60 лв.

В допълнителното заключение на същата експертиза вещите лица Й.а и Р. са посочили, че общият размер на допълнителните разходи за възстановяване на 45 броя дръвчета е в размер на 1 090 лв. или направените допълнителни разходи от ищцата възлизат на тази сума. Пропуснатите ползи от 34 броя дръвчета е в размер на сумата 900 лв., а от 45 броя дръвчета – 300 лева. Видно от петитума на исковата молба по тази искова претенция няма конкретизиране на претендираната сума по период, но съдът като съобрази обстоятелството, че вредата е причинена на 08.07.2022 год., а дръвчетата са засадени на 13.03.2022 год. и след 5 години изтича младенческият период на сливи „Стенлей“ и започва плододаващия период, т.е. петгодишният младенчески период изтича през 2026 год., през следващата 2027 год. започва пълноценно плододаване и добив на продукцията през есента, приема, че сумата, която се дължи за пропуснати ползи е в размер на 200 лева, при положение че цената на килограм е 0,60 лв. За остатъка в размер на 800 лева до пълния претендиран размер на сумата от 1 000 лева тази искова претенция като неоснователна и недоказана следва да се отхвърли.

Следователно при така разпределената доказателствена тежест в процеса съдът счита, че ищцата доказва наличието на предпоставките на чл.59, ал.1 от ЗЗД – имуществено разместване между нея и ответника, в резултат на което ответникът се е обогатил за нейна сметка, връзка между обедняването на ищцата и обогатяването на ответника, липса на основание за имуществено разместване, липса на друго средство за правна защита на правата на ищцата, в който смисъл и исковата претенция се явява частично основателна и доказана.

По иска с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД.

Ищецът претендира заплащането на 50 лева законна лихва върху главницата, считано от датата на увреждането – 08.07.2022 год. до датата на подаване на исковата молба, както и законна лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане. За да уважи искането за заплащане на законна лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата следва да е налице неизпълнение на парично задължение. След като съдът е приел, че главният иск с правно основание чл.50, изр.2 от ЗЗД е частично основателен и доказан, то такава е и акцесорната претенция за заплащане на лихва за забава, тъй като в случая съдът е приел, че е налице неизпълнение на парично задължение, в който смисъл и главницата в размер на сумата 536 лева следва да се присъди, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда – 15.02.2023 год. до окончателното изплащане.

Претенцията в размер на сумата 50 лева законна лихва върху сумата в размер на 2 250 лева, считано от датата на увреждането – 08.07.2022 год. до датата на подаване на исковата молба според съда е неоснователна, предвид факта, че в хода на процеса не са събрани доказателства за това акцесорно вземане, че възлиза точно на размера, който е претендиран в петитума на исковата молба, а съдът е счел, че следва да присъди законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба, т.е. уважил е искането по чл.86, ал.1 от ЗЗД.

Що се отнася до сумата в размер на 150 лева разход за доброволна покана по делото е представен договор за правна защита и съдействие №0096580/16.11.2022 год., съгласно който е заплатила на адв.Х. С. договорено възнаграждение за изпращане на доброволна покана, така че този разход е доказан по делото и следва да се присъди до пълния претендиран размер.

По разноските.

С претенция за разноски съдът е сезиран и от двете страни в процеса, като общият размер на разноските, направени от ищцата възлиза на 722 лв. /92 лв. държавна такса, 300 лв. адвокатски хонорар, 30 лв. депозит за свидетели, 300 лв. депозит за в.л./, разноските направени от ответника възлизат в размер на 1 502,40 лв.,

включващи 800 лв. адвокатски хонорар, 200 лв. депозит за в.л. и 502,40 лв. депозит за вещо лице.

Съобразявайки се с това, че направените по делото разноски на ответника са в по-голям размер от този на ищцата, съдът счита, че не следва да прилага формулата по съразмерност и компенсация, а да разпредели дължимостта на разноските на всяка една от страните, след като е сезиран с искане и от пълномощниците на ищцата и на ответника с претенция за разноски, в зависимост от частичното уважаване на исковата претенция.

При този изхода на процеса ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищцата 278,13 лева съдебно-деловодни разноски, изчислени съразмерно с уважената част от исковата претенция, на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

Ищцата следва да бъде осъдена да заплати на ответника сумата 923,64 лева съдебно-деловодни разноски, изчислени съразмерно с отхвърлената част от иска, на основание чл.78, ал.3 от ГПК.

Доколкото към датата на постановяване на решението, съдът констатира, че ответника не е изплатил определения с протоколно определение от 07.03.2024 год. допълнителен депозит за вещо лице Д-р И. В. по съдебно-ветеринарната експертиза в размер общо на сумата 202,40 лева, следва да задължи М. М. Х. в 7-мо дневен срок от връчване на настоящото решение да заплати по депозитната сметка на РС-гр.Ловеч посочената сума и да представи вносна бележка по делото, тъй като в противен случай ще се пристъпи към принудителното им събиране по чл.77 от ГПК.

Водим от изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА М. М. Х. от с.С.о, ***** да заплати на Г. Д. Г., ЕГН-*****, с постоянен адрес : гр.***** с адрес за призоваване : гр.*****, чрез адв.Х. С. сумата в размер на 536 /петстотин тридесет и шест/ лева, представляваща обезщетение по чл.50, изр.2 от ЗЗД, за напълно унищожени 8 броя слИ.ви дръвчета „Стенлей“ в собствения й Поземлен имот с идентификаор №69225.62.49, представляващ овощна градина в с.С.о, ***** в местността „Валоба“, с площ 3 901 кв.м. и за допълнително обработени с препарати 8 броя овощни дръвчета, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 15.02.2023 год. до окончателното й изплащане, а за сумата 564 лева, представляваща разликата до пълния претендиран размер от 1 100 ОТХВЪРЛЯ обективно кумулативно съединен иск като **НЕОСНОВАТЕЛЕН И НЕДОКАЗАН.**

ОСЪЖДА М. М. Х. от с.С.о, ***** да заплати на Г. Д. Г., ЕГН-*****, с постоянен адрес : гр.***** с адрес за призоваване : гр.*****, чрез адв.Х. С. сумата в размер на 200 /двеста/ лева, представляваща пропуснати полза, на основание чл.93 от ЗС във връзка с чл.59 от ЗЗД, а за разликата в размер на 800 лева до пълния претендиран размер на сумата от 1 000 лева ОТХВЪРЛЯ обективно кумулативно съединен иск като **НЕОСНОВАТЕЛЕН И НЕДОКАЗАН.**

ОСЪЖДА М. М. Х. от с.С.о, ***** да заплати на Г. Д. Г., ЕГН-*****, с постоянен адрес : гр.***** с адрес за призоваване : гр.*****, чрез адв.Х. С. сумата 150 /сто и петдесет/ лева, представляваща напран от ищцата разход за връчване на доброволна покана до ответника.

ОТХВЪРЛЯ искът на Г. Д. Г., ЕГН-*****, с постоянен адрес : гр.***** с адрес за призоваване : гр.*****, чрез адв.Х. С. против М. М. Х. от с.С.о, ***** за заплащане на сумата в размер на 50 лева законна лихва върху сумата в размер на 2 250 лева общо дължими разходи, считано от датата на увреждането – 08.07.2022 год. до датата на подаване на исковата молба в съда – 15.02.2023 год., като **НЕОСНОВАТЕЛЕН И НЕДОКАЗАН.**

ОСЪЖДА М. М. Х. от с.С.о, ***** да заплати на Г. Д. Г., ЕГН-*****, с постоянен адрес : гр.***** с адрес за призоваване : гр.*****, чрез адв.Х. С. сумата в размер на 278,13 /двеста седемдесет и осем лева и тринадесет стотинки/, представляваща съдебно-деловодни разноски, изчислени съразмерно с уважената част от исковата претенция, на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

ОСЪЖДА Г. Д. Г., ЕГН-*****, с постоянен адрес : гр.***** с адрес за призоваване : гр.*****, чрез адв.Х. С. да заплати на М. М. Х. от с.С.о, ***** сумата 923,64 /деветстотин двадесет и три лева шестдесет и четири стотинки/ съдебно-деловодни разноски, изчислени съразмерно с отхвърлената част от иска, на основание

чл.78, ал.3 от ГПК.

ЗАДЪЛЖАВА М. М. Х. от с.С.о, ***** *в 7-мо дневен срок от връчване на настоящото решение да заплати по депозитната сметка на РС-гр.Ловеч сумата в размер на 202,40 лева, представляваща допълнителен депозит за вещото лице Д-р И. В. по съдебно-ветеринарната експертиза и да представи вносна бележка по делото, тъй като в противен случай ще се пристъпи към принудителното им събиране по чл.77 от ГПК.*

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред ОС-гр.Ловеч в двуседмичен срок от връчването му страните.

Съдия при Районен съд – Ловеч: _____